

«Va ser un cop d'estat»: la Fiscalia es referma en la rebel·lió i assenyala Junqueras

El ministeri públic conclou que el líder republicà va ser el "motor principal" de l'"assalt" i que es va fer servir "violència física"

El fiscal Javier Zaragoza al Suprem | ND

"Va ser un cop d'estat". Aquest és el fil argumental que ha fet servir la Fiscalia en la presentació de les conclusions en el judici de l'1-O. Javier Zaragoza, el representant del ministeri públic que ha encetat l'argumentació, ha estat l'encarregat de desgranar els motius pels quals la Fiscalia considera que hi va haver un "alçament" a Catalunya la tardor del 2017. Ho ha fet remarcant que hi va haver "violència física", que va ser necessària la "col·laboració" dels Mossos d'Esquadra i que hi va haver un "atac contra l'ordre constitucional". Cap canvi, per tant, en la visió prefixada ja abans del judici.

Zaragoza ha fet un repàs de tots els fets que van des del març del 2015 -moment en què CDC, ERC, ANC, Òmnium Cultural i AMI van signar el full de ruta per aconseguir la independència- fins al referèndum i la declaració de la independència. L'octubre del 2017, ha apuntat el fiscal, va tenir un clima "insurreccional" i, en les mobilitzacions ciutadanes que es van viure, hi va haver "empentes i cops". Segons ell, aquesta és una visió de la llibertat de manifestació que no concorda amb les imatges que s'han projectat al judici.

Les proves incloses dins la causa, segons la Fiscalia, confirmen el "concert criminal" per "delinquir" entre Parlament, Generalitat i associacions civils. Són sis les evidències, com ha apuntat Zaragoza, d'aquest "concert": el Llibre Blanc de la Transició Nacional, el full de ruta de partits i entitats del març del 2015, la proposta d'acord per la independència de Junts pel Sí,

l'informe EnfoCATs, el full de ruta de l'ANC i la Moleskine de Josep Maria Jové, número dos d'Oriol Junqueras a Vicepresidència.

La justificació de la violència

Hi va haver violència, doncs? Aquesta és la pregunta concreta que ha volgut respondre, a continuació, el fiscal Jaime Moreno, que ha intervingut després del seu company en el plantejament de les conclusions. Segons Moreno, la resposta és més que afirmativa, tot i que només contra els agents i les persones amb mandat judicial que volien donar ?compliment a la norma?. La Fiscalia no ha fet cap menció, durant la seva argumentació, a la ciutadania que va resultar ferida arran de les càrregues policials de l'1-O.

El portaveu del ministeri fiscal ha assegurat que hi va haver violència contra les coses, per exemple, contra els cotxes de la Guàrdia Civil aparcats davant la conselleria d'Economia, intimidació per part de les persones que van esdevenir ?muralles humanes? als col·legis electorals, i també física, ja que hi va haver 93 agents -dels quals hi ha informe mèdic- que van rebre ?cops de peu al cap, als testicles i cops amb una clara conducta violenta?.

En el seu conjunt, però, ha destacat el fiscal, la violència va produir-se de forma global. "Tots recordem la imatge de secretaris judicial atemorits", ha destacat, i ha afirmat que tots els fets que es van succeir "no es poden disfressar de protestes", ja que totes elles tenien la finalitat "d'osbtaculitzar de forma intimidant i violenta el pas de l'autoritat judicial" quan aquesta podia posar en perill el "cor de l'organització". Exemples d'això, ha afegit el fiscal, són les protestes davant dels hotels on s'havien allotjat els guàrdies civils o els escarnis als fills de policies. "El clima era totalment insurreccional i Catalunya s'havia convertit en un polvorí", ha afirmat citant un dels testimonis al judici.

Davant d'aquests fets, ha alertat, cap dels acusats va fer cap crida a frenar la situació, sinó al contrari: "Què és un acte pacífic quan s'està sobre de cotxes massacrats de la Guàrdia Civil?". Segons Moreno, les crides al civisme i a la pau eren "simples eslògans" i la violència va ser "absolutament necessària" per avançar en la realització del referèndum, que al seu torn era imprescindible per la proclamació de la independència. Moreno també ha volgut respondre la pregunta sobre si la violència es va ?instrumentalitzar?, i la resposta ha tornat a ser afirmativa, sense que possibles conseqüències importessin als acusats.

Els acusats esperaven la "reacció de l'Estat" per desplegar la violència

La violència ha estat, segons la Fiscalia, una constant durant tot el procés, però la violència en majúscules, aquella que justificaria un alçament violent, hagués vingut en un moment posterior a la declaració d'independència. Així ho ha afirmat el fiscal Fidel Cadena, l'últim a exposar les conclusions al Tribunal Suprem, que ha assegurat que la violència hagués vingut quan arribés ?l'hostilitat de l'Estat? i aquest reaccionés. ?Això hagués consumat el delicte", i era precisament, ha dit, el que els acusats esperaven.

Després d'una àmplia argumentació jurídica sobre el delicte de rebel·lió, el fiscal ha afirmat que, com que els acusats estaven en el poder, ?no van necessitar utilitzar en aquell moment la violència com a pas previ? -en comparació amb un ?alçament militar en què surten els tancs al carrer?- sinó que s'esperava portar a terme l'acte de violència ?quan reaccionés l'Estat". Això, ha dit Cadena, ja ho indicava el document EnfoCATs.

Junqueras, el "motor principal de la rebel·lió"

La Fiscalia també ha volgut desgranar els motius pels quals manté l'acusació de rebel·lió, posant el focus en aquells a qui considera els principals responsables de la violència. La descripció que ha fet sobre Oriol Junqueras ha estat el més evident. "És el motor principal de la rebel·lió", ha assegurat Zaragoza.

Entre d'altres motius, ha afegit, perquè "està present" sempre amb Puigdemont i la resta de "l'estat major" en els moments decisius del procés, com ara a l'hora de presentar la pregunta del referèndum o la reunió del 28 de setembre amb la cúpula dels Mossos d'Esquadra, quan aquests, ha recordat, els van advertir que hi havia una "altíssima probabilitat d'incidents".

El fiscal també ha destacat que Junqueras va assumir el control dels processos electorals, va fer diverses crides a "votar i protegir les urnes", va rebre fins a vuit advertències del Tribunal Constitucional i va participar en els transkurs de les lleis de desconexió i transitorietat jurídica. El pes de Junqueras en la trama delictiva, a més, queda acreditada segons el fiscals pels documents trobats al despatx i domicili de Josep Maria Jové, en referència a l'agenda Moleskine o al document EnfoCATs.

El "pla dels Mossos"

El paper de Joaquim Forn, segons la Fiscalia, va estar estretament lligat al "pla dels Mossos" per evitar el tancament dels col·legis electorals durant el dia del referèndum. En diverses entrevistes, ha citat Zaragoza, Forn va avisar que la gent podria votar, i si s'analitzen els correus electrònics que va rebre el llavors conseller d'Interior durant els dies previs, ha precisat, hi va haver una continuada comunicació amb el major Josep Lluís Trapero, que mostra la col·laboració.

Durant l'1 d'octubre, ha recordat la Fiscalia, els binomis de Mossos d'Esquadra van resultar absolutament "insuficients", tot i que la situació ja era coneguda pels dirigents policials i polítics, ha dit Moreno. I si es va requisar alguna urna, ha recordat que va ser quan es van tancar els locals i la gent ja havia votat. En el cas del 20 de setembre, i si bé l'actuació dels Mossos no va ser tan qüestionable, ha dit, allò veritablement "excepcional" va ser que hi hagués una "manifestació per parar la Guàrdia Civil?". "Hi havia un estat d'excepció de facto?", ha declarat.

De forma molt especial, la Fiscalia ha destacat l'avís que van fer el major Josep Lluís Trapero i el seu número dos Ferran López el dia 28 de setembre sobre la possibilitat que es derivessin incidents dels fets al voltant de l'1 d'octubre. Segons el fiscal, Trapero va avisar: "Espero que diumenge [el dia 1-O] no hi hagi una desgràcia que haguem de lamentar". Un avís sobre el qual Puigdemont va dir que, si hi havia violència, declararia la independència. Sobre aquesta situació, el ministeri públic s'ha preguntat si era possible que la resta de consellers no tinguessin coneixement d'aquestes reunions. "És absolutament impossible?", ha acabat el fiscal.

Malversació "disfressada"

La fiscal Consuelo Madrigal s'ha centrat a justificar la malversació, i ha posat l'accent en diverses campanyes pagades, suposadament, amb fons públics. És el cas de la campanya sobre el registre de catalans a l'exterior, així com diversos anuncis de conferències sobre el referèndum o la visita dels observadors internacionals el dia del referèndum organitzada pel Diplocat. Malgrat que algunes factures no van ser cobrades, sí que ha defensat que van ser factures amb "efectes tributaris?". I si algunes de les empreses interrogades durant el judici ho han negat, Madrigal ho ha atribuït al "temor de viure i negociar fora dels generosos contractes marc que una administració satisfeta o no, renova actualment?". La fiscal, fins i tot, ha anat més enllà i ha parlat de "silenci d'encobriment" a canvi de "contraprestacions o compensacions".

Sobre la campanya Civisme, la fiscal ha declarat que es va "disfressar" darrere de l'anunci de les vies del tren, que finalment va emetre la CCMA. Aquest servei va estar "prèviament pressupostat?", malgrat que les factures no van ser ateses per l'administració. "S'han produït tota una sèrie d'estratègies negacionistes per part de la Generalitat?", ha declarat Madrigal, i tot i que "no ha estat possible esbrinar el destí dels 2,7 milions d'euros extrets del fons de contingència per a aquesta campanya", considera que hi ha prou indicis de malversació.

Pel que fa a la contractació de la cartelleria del referèndum, la Fiscalia ha carregat contra la

declaració "amnèsica" d'alguns dels testimonis, i ha esgrimit que, si cap de les impremtes intervingudes va arribar a facturar el material, és perquè la Guàrdia Civil abans el va incautar. També ha destacat la contractació d'Unipost. Si bé en aquest cas no existeix factura, sí que hi ha un pressupost que ascendeix a més d'un milió d'euros, destinat a l'enviament de més de cinc milions de cartes amb paperetes.

La malversació també queda acreditada, segons la fiscal, pel fet que la Generalitat no ha comparegut en aquesta causa al Suprem en defensa dels seus interessos. Una situació que demostra, ha afirmat Madrigal, la "influència" que els acusats segueixen tenint sobre l'administració catalana. I és que, segons la Fiscalia, ja hi ha malversació en el "cost de funcionament de les administracions" que van dedicar el seu temps i recursos a l'objectiu "il·legítim" del referèndum, sota una autoria conjunta: "Per això ells són responsables últims i màxims per les actuacions de distracció i desviament de fons públics".